Aan	**De wethouders van de gemeenten in Oost Veluwe**
Van	F.L.L. Henzen, Senior Beleidsadviseur Maatschappelijke Ontwikkeling, Projectadviseur Ontwerp Beschermd Thuis 2030, gemeente Apeldoorn
Datum	7 april 2021
Betreft	Regionale notitie raadsconsultaties Beschermd Thuis Oost-Veluwe 2022-2030

Geachte bestuurders,

Het Regionaal Kaderdocument Beschermd Thuis 2022 t/m 2030 en Het Regionaal Ontwerp Beschermd Thuis 2030 zijn ter consultatie voorgelegd aan de gemeenteraden van de zes gemeenten van de regio. Na verwerking van de raadsconsultatie worden de stukken opnieuw in route gebracht ten behoeve van de besluitvorming. Bij het Ontwerp hoort ook een inkoopnotitie t.b.v. een nieuw op te starten inkoop voor beschermd wonen. Deze zal in de vijf regiogemeenten ook aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd. In Apeldoorn is het principe van minder aanbieders al eerder in de raad vastgesteld (middels het Financieel Perspectief), daarom is in Apeldoorn een collegebesluit afdoende voor het starten van een nieuwe inkoop.

De gemeenteraden hebben allen hun reactie gegeven en deze zijn in deze notitie verwerkt. Met elkaar overeenkomende reacties zijn samengevoegd tot één reactie. Per reactie is antwoord gegeven en/of aangegeven hoe de reactie verwerkt zal worden. Algemeen is door de gemeenteraden aangegeven dat zij de visie en doelstellingen van Beschermd Thuis 2022-2030 ondersteunen. Er zijn hoofdzakelijk zorgen over het hoge ambitieniveau, de financiële onzekerheden, de draagkracht van de wijk, de woonopgave en de borging van keuzevrijheid voor de inwoner bij een nieuwe inkoop voor beschermd wonen op basis van strategisch partnerschap met een kleinere groep aanbieders.

Consultatie	De documenten zijn vrij technisch en er wordt veel vakjargon in gebruikt. Dit komt de leesbaarheid niet ten goede.
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*Het documenten Regionaal Kaderdocument en Regionaal Ontwerp worden geredigeerd waarbij het uitgangspunt is om minder gebruik te maken van vakjargon en de leesbaarheid van deze documenten te verhogen.*
Consultatie	Er zijn zorgen omtrent de onzekerheid en onduidelijkheid over de financiën. Is wat er in de documenten staat nog actueel? De verschillen tussen de gemeenten zijn ook groot. Houd aandacht voor mogelijke spanningen.
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*De documenten zijn richtinggevend en op hoofdlijnen. Uitwerkingen komen in de implementatiefase (Ontwerp) en de regionale en lokale jaarwerkplannen (kaderdocument). De visie in de documenten is op basis van de laatste cijfers en financiële inzichten zeker nog actueel.* *Een financiële paragraaf met inzage in het recent gepubliceerde objectieve verdeelmodel Beschermd Wonen wordt toegevoegd voordat de stukken de beslisroute in gaan.* *Financiële zorgen die geuit worden zijn terecht; die worden gedeeld. Dat is ook precies de aanleiding dat we het Ontwerp hebben opgesteld en daar regionaal een projectleider op inzetten met de opdracht om te komen tot een toekomstig zorglandschap dat past binnen de financiële kaders. Wel goed om te noemen dat de uitname van de WLZ in principe budget neutraal*

	is. De opgave waar we voor staan is vorm, maar we zijn op tijd. We hebben daar wel het Ontwerp en de nieuwe Inkoop voor nodig. *In lijn met voorgaande jaren wordt er ingezet op regionale samenwerking waarin financiële solidariteit voorop staat conform het door de zes gemeenteraden eerder al vastgestelde regionale convenant MO/BW.*
Consultatie	De visie en doelstellingen worden breed ondersteund, maar zijn ambitieus. Is het allemaal haalbaar? Het wordt aanbevolen om kleine stappen te nemen.
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*De doelstellingen zijn zeker ambitieus. Dit komt omdat de opgave groot is en het tijdspad betrekkelijk lang is. De aanbeveling om kleine stappen te nemen wordt meegenomen, door te faseren. Deze zullen verwerkt worden in de regionale- en lokale uitvoeringsplannen en in het implementatieplan van het Ontwerp.*
Consultatie	Hoe monitoren we de ontwikkeling op zowel regionaal als lokaal niveau? Houd oog voor de maatschappelijke effecten.
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*Monitoring wordt geborgd middels een regionaal uitvoeringsplan dat dient ter monitoring van regionale - en lokale uitvoeringsplannen en kleine projecten. Bij de monitoring zal ook oog zijn voor de maatschappelijke effecten.*
Consultatie	Het zicht op de politieke keuzes mist, wat is wettelijk vastgelegd en waar kunnen we op sturen?
Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*Wettelijk is er veel ruimte. Echter rondom Beschermd Wonen zijn op landelijk niveau veel bestuurlijke afspraken gemaakt voor de invulling van het toekomstig zorglandschap. Voor de MO loopt landelijk de "Brede aanpak dak- en thuisloosheid" waarvoor ook veel inhoudelijke kaders landelijk zijn vastgesteld. Ook de financiële kaders beperken de keuzemogelijkheden.*
Consultatie	Onduidelijk hoe de afstemming en inkoop met zorgaanbieders gaat lopen, effectieve afstemming staat hierin voorop.
Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*Dat nemen we mee bij het vormgeven van de nieuwe inkoop van beschermd wonen. Bij het opstellen van het Ontwerp waren veel aanbieders al actief betrokken, evenals client- en naastenorganisaties.*
Consultatie	Kosten per aantal inwoners per gemeente of cliënt?
Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*Dit wordt jaarlijks gedeeld met de regionale wethouders via de regionale verantwoording van de rijksvergoedingen voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.*
Consultatie	Na bekendmaking financiën, aanscherping aanbrengen in cijfers, bijvoorbeeld hoeveel naar Wlz doorgegaan?
Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*De definitieve aantallen cliënten die vanuit BW naar Wlz gaan zijn pas na de zomer 2021 bekend. De exacte financiële gevolgen, naar aanleiding van de definitieve uitname Wlz, zijn pas met de decembercirculaire 2021 bekend. We denken echter een goede prognose te kunnen doen die is meegenomen in de financiële paragraaf.*
Consultatie	Is er een min/max BW indicaties per gemeente?

Antwoord Vervolgactie Verwerking	*Nee, er is nu alleen een plafond in beschikbare regionale middelen. Hoe dat er uit ziet vanaf 1-1-2023 bepalen wij zelf in ons regionale convenant voor financiële solidariteit.*
Consultatie	Dagbestedingsdoelstelling halen we nu niet, en nu worden de doelstellingen nog ambitieuzer opgesteld, wat betekent dit regionaal/lokaal?
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*In die gemeente(n) waar de doelen niet worden gehaald betekent dit meer inzet, meer integraliteit en meer aandacht voor lokale initiatieven op maat.*
Consultatie	Kan er actiever ingezet worden op onafhankelijke clientondersteuning voor de overgang van de WMO naar de WLZ.
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*Er is aandacht voor de onafhankelijke clientondersteuning bij de overgang van de WMO naar de WLZ. Hier is ook ruim voldoende extra onafhankelijke cliëntondersteuning voor ingekocht door de gemeenten. Hierover is ook een folder verspreid via aanbieders en via ervaringsdeskundigen/ cliëntraden.*
Consultatie	De doorontwikkeling gaat gepaard met een grote woonopgave. Heeft dit nog effecten op deze documenten? Tussen de regels door lijkt het alsof er een tekort is aan tussenvoorzieningen. Kan hier meer duidelijkheid over gegeven worden en graag meer aandacht voor het realiseren van tussenvoorzieningen.
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*Wij erkennen de grote woonopgave. De zorgen hierover worden gedeeld. De woonopgave heeft met name effect op de implementatiefase van het Ontwerp. We kunnen dit als gemeenten niet alleen, maar moeten de woningcorporaties in een vroeg stadium betrekken zoals wij dat ook hebben gedaan in de ontwikkelfase van deze richtinggevende documenten.* *In de implementatiefase van het Ontwerp zal er aandacht zijn voor het in kaart brengen van tussenvoorzieningen en lacunes. Er wordt erkend dat het aanbod van tussenvoorzieningen op dit moment onvoldoende is om de transformatie naar een beschermd thuis te faciliteren.*
Consultatie	Wat zijn de risico's? Wat is het alternatief als we niet meegaan?
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*Het risico is te hoge kosten bij geen regionale afbouw, onvoldoende zorginfrastructuur in de wijk om zwaardere cliënten op te vangen en geen of onvoldoende uitstroom en alternatieven voor intramuraal verblijf.*
Consultatie	Er wordt geadviseerd om een klankbordgroep op te richten.
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*Wij vinden dit een mooi voorstel. Zoals aangekondigd in het Ontwerp Beschermd Thuis is een van de stappen vanaf 2021 het opzetten van een Denktank. Om de veranderingen in de zorg, GGZ in de wijk blijvend te verbeteren, willen we met een kleine groep partners (zorgaanbieders, woningcorporaties, cliënten, naasten e.a.) regelmatig het gesprek voeren.*
Consultatie	Welke terugkoppeling hebben de adviesraden gegeven en hoe is dit verwerkt?

Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*De adviezen van de adviesraden zijn verwerkt in een gezamenlijke notitie. Deze was als bijlage toegevoegd aan de consultatie-documenten.*
Consultatie	De voorgestelde aanpak leidt tot (her)inrichting van het zorglandschap. Het Ontwerp en het Kaderdocument voorzien hierin, maar missen aandacht voor wat de omgeving daarvan vindt. Veel is geschreven vanuit cliënt en regelgeving, terwijl er ook een opgave ligt voor de samenleving. Hoe zorgt de regio ervoor dat de samenleving medeverantwoordelijk wordt voor het proces van normaliseren en accepteren van mensen met psychische kwetsbaarheid? Wat is er nodig om te komen tot een inclusieve samenleving en wat is de rol van wijkbewoners en cliënten zelf hierin? Houd voldoende aandacht voor de draaglast van wijken en buurten. Kijk ook naar spreiding.
Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*Regionaal is een toolkit 'welkom in de woonomgeving' ontwikkeld. Vanaf 2021 willen we deze meer actief inzetten en met wijkbewoners in gesprek gaan over hun vragen en de wijze waarop we gezamenlijk kunnen werken aan het normaliseren en accepteren van mensen met een psychische kwetsbaarheid in de wijk. Wij vragen wijkbewoners om cliënten welkom te heten in de woonomgeving. Wij vragen cliënten en hun begeleiders ook om een handreiking richting de buren / de wijk te doen. Een sociaal netwerk en een welkome omgeving zijn heel belangrijk voor het persoonlijk en maatschappelijk herstel van cliënten met GGZ-problematiek.* *In de implementatie zal aandacht zijn voor draaglast van wijken en buurten. Dit zal de nodige aandacht krijgen in onder andere de lokale uitvoeringsplannen. Daarbij zal er ook aandacht zijn voor de spreiding van de woonmogelijkheden. Dit is ook één van de aanbevelingen vanuit het regionale woononderzoek van Companen.*
Consultatie	Voorgesteld wordt om buurtbewoners, cliënten en organisaties (vanuit hun expertise als ervaringsdeskundigen binnen reeds bestaande initiatieven) actief te betrekken bij het maken van implementatieplannen. Graag meer aandacht aan de rollen (en samenwerking) tussen buurtbewoners, cliënten en organisaties.
Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*Uw advies wordt meegenomen bij het opstellen van de lokale uitvoeringsplannen. Wij zijn het volledig met u eens dat buurtbewoners, cliënten en organisaties actief betrokken dienen te worden.* *Het regionaal kaderdocument is tot stand gekomen in samenwerking met buurtbewoners, cliëntraden en organisaties en roept op om in de uitwerking van de verschillende beleidslijnen deze lijn door te trekken*
Consultatie	Hoofstuk 6 van het Kaderdocument is, in tegenstelling tot alle andere hoofdstukken, beperkt uitgewerkt. De gemeenteraad vindt dit echter wel een belangrijk onderdeel ziet dan ook graag een nadere uitwerking van dit hoofdstuk, ook met het oog op de toekomstige ontwikkelingen. Hoe wordt participatie in de toekomst vormgegeven?
Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*Hoofdstuk 6 heeft betrekking op de verantwoording en refereert naar inspraak door participatie- en adviesraden en niet op participatie in het kader van werk en inkomen. Het regionaal kaderdocument is een ruime tijd opengesteld geweest voor inspraak. De reacties hierop zijn beantwoord en verwerkt.*
Consultatie	**<u>Inkoop</u>**

	Houd bij de inkoop voldoende aandacht voor kwaliteit en niet alleen met de prijs. Neem bijvoorbeeld kwaliteitscriteria op en neem deze mee in de afwegingen. Leg vooraf niet het aantal aanbieders vast. Zorg voor voldoende gevarieerd en kwalitatief goed aanbod zonder dat dit ten koste gaat van het strategisch partnerschap. Draag zorg voor de borging van continuïteit van zorg en ondersteuning en waar mogelijk ook van de betrokken zorgaanbieder en diens personeel. Ook moet er ruimte zijn voor keuzes voor identiteitsgebonden zorg. Beschermd wonen moet beschikbaar blijven voor wie dat nodig heeft, ondanks de afbouwopgave. Strategische partnerschap is belangrijk voor de gestelde doelen, maar wij vinden keuzevrijheid voor de cliënt een groot goed. Keuzevrijheid moet dan ook zoveel als mogelijk in het nieuwe model behouden blijven. Een voorstel daarbij kan zijn om ten behoeve van het strategisch partnerschap en behoud van efficiënte sturing onderscheid te maken in type zorgaanbieders in plaats van een beperking van het aantal zorgaanbieders. Van een zorgaanbieder die aan een klein aantal cliënten zorg levert en/of één bepaald type zorgproduct aanbiedt, zou bijvoorbeeld geen commitment op bestuurlijk niveau gevraagd hoeven te worden
Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*Het is duidelijk dat het voorstel voor een nieuwe inkoop veel oproept, met name ten aanzien van de keuzevrijheid van de inwoner. Dit is begrijpelijk en met die keuzevrijheid zal zorgvuldig omgegaan worden in de nieuwe inkoop beschermd wonen.* *We willen inzetten in strategisch partnerschap ten einde de doelstellingen van het Ontwerp te behalen, zowel kwantitatief als kwalitatief. Dit zal tot gevolg hebben dat er <u>minder</u> aanbieders gecontracteerd zullen zijn. Wel wordt er zorggedragen voor een voldoende gedifferentieerd aanbod zodat maatwerk mogelijk blijft. De cliënt behoudt tevens keuzevrijheid op basis van inhoudelijke gronden. Veel huidige aanbieders bieden vergelijkbare dienstverlening. Meer aanbieders is geen garantie op meer variatie.* *Er zal ingezet worden op het ontwikkelen van kwaliteitscriteria voor een goede borging van een kwalitatief en voldoende gedifferentieerd aanbod Beschermd Wonen voor wie dat nodig heeft. De uitkomsten van de raadsconsultatie worden meegenomen in de criteria voor de nieuwe inkoop.* *Er zal zorg worden gedragen voor de borging van continuïteit van zorg en ondersteuning. Hier kunnen echter geen garanties in gegeven worden. Een aanbieder kan immers ook zelf besluiten niet (meer) mee te doen. Een betrokken hulpverlener kan zelf ook een andere baan nemen.*
Consultatie	Jeugd en dan met name de overgang van 18- naar 18+ krijgt weinig aandacht in beide documenten. Er zijn echter wel grote zorgen over die overgang en de integraliteit.
Antwoord *Vervolgactie* *Verwerking*	*Er is aandacht voor voldoende passend aanbod van woningen van jongeren, maar het klopt dat deze overgang nog onvoldoende aandacht krijgt in beide documenten. De zorgen worden wel gedeeld. Daarom is in het Ontwerp Beschermd Thuis 2030 onder 'wonen' aandacht voor jongeren rond 18 jaar en ouder. In de regionale en lokale uitvoeringsplannen worden*

	deze zorgen meegenomen en zal expliciet aandacht zijn voor deze kwetsbare overgang.
Consultatie	Wat is de relatie met het veiligheidshuis / zorg en veiligheid, onder andere de WvGGZ?
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*Een relatie met het veiligheidsdomein is er altijd. Landelijk en ook regionaal worden stappen gezet om de zorg en het veiligheidsdomein dichter bij elkaar te brengen. Dit is geen direct onderdeel van Beschermd Thuis 2022-2030, maar zal wel onderdeel zijn van lokale uitvoeringsplannen ten aanzien van herstel in de wijk.* *De WvGGZ is hier een voorbeeld van. Deze wet beoogt het eerder in beeld hebben van kwetsbare inwoners en daaropvolgend een vroege samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein.*
Consultatie	Ook zorgen over de lange wachttijden voor GGZ-behandeling. Hoe verhoudt zich dat met het sluiten van BW-voorzieningen? Het sluiten van voorzieningen mag geen doel op zich zijn.
Antwoord Vervolgactie Verwerking	*Onze regio heeft een 'versneller' toegewezen gekregen om de wachttijden voor behandeling bij de GGZ terug te dringen. Dit project is momenteel in volle gang en levert al mooie resultaten op. In de verschillende verbeterthema's uit dit project komt veelvoudig de beweging ggz in de wijk terug en de samenwerking met het sociaal domein. Hierin is ook aandacht voor de afbouw van intramurale voorzieningen, zowel in de Wmo als in de Zvw. De bestuurlijke verantwoordelijkheid hiervan ligt bij de Taskforce EPA waar ook de implementatie van het Ontwerp besproken wordt.*